

VL: U 52/2025 vp Liikenne- ja viestintävaliokunta torstai 20.11.2025 klo 12.15 /
Lausuntopyyntö

Hei,

Kiitos lausuntopyynnöstä.

Palvelualojen työnantajat Palta ry yhtyy Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n liitteenä olevaan lausuntoon koskien U 52/2025 vp -kirjelmää.

Ystävällisin terveisin,

Petri Laitinen

Liikenne- ja logistiikkajohtaja

Elinkeinopolitiikka

Palvelualojen työnantajat PALTA ry

Eteläranta 10, PL 62, 00131 Helsinki

Tiina Haapasalo
Vihreä kasvu

19.11.2025

U 52/2025 vp Verkkojen Eurooppa -väline

Eduskunnan Liikenne- ja viestintävaliokunnalle

Elinkeinoelämän keskusliitto EK kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi liikenneverkkojen rahoituksen kannalta tärkeän Verkkojen Eurooppa -välineen eduskuntakäsittelyssä.

EK pitää komission esitystä EU:n uudeksi rahoituskehikseksi erittäin myönteisenä. Tuleva kehys olisi painopisteiltään strategisempi ja kooltaan suurempi. Vahva panostus kilpailukykyyn sekä turvallisuuteen ja puolustukseen on Suomelle erityisen tärkeää. Ukrainan tuki jatkuisi vahvana ja Suomen asema itäisenä rajamaana on myös huomioitu esityksessä.

Muuttuneessa geopoliittisessa tilanteessa on äärimmäisen tärkeää turvata Suomen saavutettavuus useasta eri näkökulmasta. Toimivat ja hyväkuntoiset liikenne-, energia- ja tietoverkot tukevat eri alueiden saavutettavuutta ja takaavat sisämarkkinoiden toiminnan. Ne ovat myös edellytys investointien houkuttelemiselle Suomeen.

Sotilaallisen liikkuvuuden näkökulmasta olennaista on huomioida itäisen raja-alueen strateginen merkitys koko Euroopan turvallisuudelle. Siksi Elinkeinoelämän keskusliitto EK katsoo, että komission Verkkojen Eurooppa -välineelle esitetty lisärahoitus liikenneinfraan ja sotilaalliseen liikkuvuuteen on erinomainen asia. Tämän rinnalla on tärkeää, että EU-rahoituksen edellyttämä kansallinen osarahoitus varmistetaan keskeisille hankkeille suunnitelmallisesti ja pitkäjänteisesti.

Komission esityksessä sotilaallisen liikkuvuuden rahoitus kymmenkertaistuisi kuluvaan kauteen verrattuna. Sotilaallisen liikkuvuuden investointien merkityksen koko Euroopan turvallisuudelle tulisi heijastua EU-rahoitusosuudessa. **EK esittääkin, että MFF-neuvotteluissa sotilaallisen liikkuvuuden hankkeiden rahoitusosuus nostetaan 50 %:sta 75 %:iin.**

Myös Suomea kannassa tätä pidetään tärkeänä, ja todetaan, että tulevalla rahoituksella voitaisiin vastata mahdollisimman laajasti sekä sotilaallisen liikkuvuuden kansallisiin että rajat ylittäviin tarpeisiin yhtenäisellä ja nyt esitettyä korkeammalla EU-rahoitusosuudella.

Suomessa rahoitusta tavoitellaan merkittäville länsiyhteyksiä ja huoltovarmuutta vahvistaville toimille kuten **eurooppalaista raideleveyttä rakentavalle Rail Nordica -hankkeelle**. Suomen kannassa todetaan, että sotilaallisen liikkuvuuden osalta Suomen keskeisin tavoite juuri on, että tulevaa rahoitusta voitaisiin kohdentaa siirtymään yleiseurooppalaiseen raideleveeyteen.

On tärkeää, että Verkkojen Eurooppa -välineellä tuetaan jatkossakin nimenomaan rajat ylittäviä, eurooppalaista lisäarvoa tuottavia hankkeita. **EU:lle ja Suomelle tärkeät yhteydet sijaitsevat ydinverkko-
väylillä Helsinki-Tornio ja Turku-Hamina-Kotka/Lappeenranta.** Kansainvälisen saavutettavuuden näkökulmasta on kiirehdittävä kansallista pohjatyötä Itämeren uusien kiinteiden silta/tunnelivaihtoehtojen selvittämiseksi (Tukholma, Vaasa tai Tallinna).

EU-rahoituksen jakokriteerien tulisi perustua strategisten hankkeiden paremmuuteen ja kansainvälisen saavutettavuuden parantamiseen. Sotilaallisen liikkuvuuden ohella on huomioitava logistinen kilpailukyky. Siksi EK katsoo, että EU-rahoitusosuuksien tulee olla seurausta hankkeen yleiseurooppalaisesta merkityksestä eikä jäsenmaan BKT saisi vaikuttaa siihen.